

Нікітіна О.П.

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСОБИ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ АДАПТОВАНОСТІ СТУДЕНТІВ-ТУРКМЕН, ЯКІ НАВЧАЮТЬСЯ В УКРАЇНІ

Багато іноземних громадян приїздять в Україну, щоб одержати освіту у вищих навчальних закладах. Їх увагу привертає високий рівень освіти і науки, сильно розвинені у різних напрямках наукові школи тощо. З перших днів початку навчання в українському вищому навчальному закладі ці студенти знаходяться у незвичному соціокультурному, мовному, національному середовищі, до якого їм якнайшвидше необхідно успішно адаптуватися.

Одним із важливих складових процесу адаптації виступає соціальна адаптація. Психологічні та педагогічні засоби, доповнюючи один одне, можуть значно покращити рівень соціально-психологічної адаптованості студентів-туркмен, які здобувають вищу освіту в Україні, що у результаті, позитивно відобразиться на їх навчальній діяльності і дозволить підвищити якість їх фахової підготовки.

Піклуванням щодо вирішення проблем, які виникають у студента-туркмена, займаються адміністрація і викладачі, куратор і психологічна служба. Проведене нами раніше дослідження визначило, що більше, ніж половина студентів-туркмен охоче будуть ділитися своїми проблемами (у разі їх виникнення), як з куратором, так і з психологом.

Куратор студентської групи туркмен - координатор дій усіх викладачів вищого навчального закладу щодо здійснення ними навчальної і виховної мети. Він є головною ланкою у стосунках професорсько-викладацького складу, ректорату зі студентами. Для підвищення рівня соціально-психологічної адаптованості студентів-туркмен куратор може використовувати широкий спектр педагогічних засобів. Наприклад, колективні обговорення за темами: «Причини нерозуміння оточуючих», «Залежність», евристичні бесіди за темами «Конструктивна стратегія спілкування», «Саморозкриття», «Встановлення близьких стосунків з Іншим».

У рамках психологічної служби вищого навчального закладу робота з підвищення рівня соціально-психологічної адаптованості студентів-туркмен, які здобувають вищу освіту в Україні, може здійснюватися такими засобами, як відпрацювання у тренінговій роботі вправ «Я-повідомлення», «Ефективне спілкування», «Вирішення конфліктів», «Вимушене спілкування», «Подолання бар'єрів у спілкуванні», «Командо-утворення», «Навички асертивного спілкування»; аналіз педагогічних ситуацій як конкретних, так і узагальнених («Я і Педагог», «Я і Інший студент», «Я і Група») тощо.